

Cluj

Déli

Uirlap

Amb 26
Biblioteca Universitatii
Tek.
Bulev. Reg. Ferdinand

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

CSÜTÖRTÖK, 1931 NOVEMBER 5
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 234. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Az infláció

és defláció harcra áll a közgazdasági események előterében. Olyan pénzügyi műveletek ezek, amelyek fogalmával a nagy tömegek a háborúutáni időkben voltak kénytelenek megismerkedni. A régi holdog békeévekben ezek a szavak inkább csak pénzügyi tankönyvekben és közgazdasági lekszikonokban szerepeltek. Európa új térképének megrajzolása, a gazdasági harcok a vármhatárok létesítésével való megindulása után, amikor ezeken a frontokon a kártérítés és jóvátétel nehéz bombáival ostromolták egymás hadállásait az államok, kényszerűen kellett következnie az egész gazdasági élet rombadőlésének is. Hogy a fokozott pénzigényeket kielégíthessék, át kellett térni az inflációs politikára, amely a bankjegyeknek számolatlan piacra dobásában nyilvánult meg. Ez természetesen nem volt a végtelenségig folytatható és nemzetközi ellenőrzés alatt behatárolt infláció, hanem az infláció a defláció váltotta fel, a pénz értéke növekedett, de ennek megfelelően kevesebb lett. A tulkevés bankjegy éppen olyan átka lett a közgazdasági életnek, mint volt a túlsok bankjegy. Ma benne vagyunk a deflációban, de a bajok ugyanolyan mértékben jelentkeznek, mint az infláció idején. Ez csak azt bizonyítja, hogy a túlzásokat a gazdasági élet nem bírja el. Egyik irányban sem. És ma már nem is túllünk függ, hogy ezen a pénzügyi politikánkon változtassunk. Ilyen értelemben azután igaza is van Manoilescu bankkormányzatának, ha a leghatározottabban megcafolja azokat a híreket, amelyek készülő inflációról vélnek tudni. Csak abban nincsen igaza, mikor az infláció borzalmas következményeire emlékeztet. Est modus in rebus. Minden gazdasági irány tulhajtása egészségtelen eredményeket szül. És ha az inflációnak valóban súlyosak voltak a következményei, úgy éppen annyira kevés okunk van örülni a mai deflációs korszak rothadt gyümölcsének. Soha annyi kényszeregyezés és fizetésképtelenség, annyi bankbukás nem volt, mint ma. Olyan pénzügyi műveletek voltak kénytelenek pénztáraitak becsukni, amelyek az infláció legmagasabb csapkodó hullámai közepette is szilárdan megállották a helyüket. A bizalmi krízis sem az inflációs idők tünete. A pénztelenség, az eladósodásnak visszafizetési remény nélküli mértéke soha nem volt olyan nagy, mint

most. Soha nem volt a kincstárnak olyan óriási tartozása szállítóival, az állami tisztviselőkkel és nyugdíjasokkal szemben, mint ma. Miből fizesse vissza akár a gazda, akár az iparos, kereskedő, magános, vagy akár az állam azokat a milliókat és milliárdokat, amelyek ma nincsenek meg? Nagyon szép és üdvös tanács a bőjtölés, de csakis addig, amíg az egészséget szol-

gálja. Ha a bőjtölést túlzásba viszik, éhen pusztul a beteg. Ezért nincs igaza, véleményünk szerint, a bankkormányzatnak, amikor a legerélyesebben szembe száll az esetleges inflációnak még a gondolatával is. Az infláció nem a bankjegyeknek észnélküli szaporítását jelenti, amint hogy a defláció sem jelentheti abban a kétesértékű dicsőségben való kiélést, hogy a lei ár-

folyama Zürichben a stabilizáció óta állandó, ha közben idehaza egymásután omlanak össze egy a köz. mint a magángazdaságnak az állam gazdaságának alapját képező várai. Valahol ott van az igazság a fiz év előtti infláció és mai defláció között. Csak keresni kell és meg kell találni az utat, mely oda vezet. Jobb ma, mint holnap.

Temesvár Araddal együtt kívánja megvalósítani a Bánság villamosításának tervét a két várost összekötő vezeték segítségével

A Bánság villamosításának kérdése másfél év előtt merült fel először a temesvári villamosművel kapcsolatban, amikor az Elgiba ideiglenes koncesszió birtokában vállalkozni akart ennek a munkának végrehajtására. Közben nyilvánvaló lett, hogy az Elgibának nincs más célja, mint olcsó áron megszerezni a temesvári villanyközpontot és az ezáltal termelt áramot — természetesen megfelelő nyar haszonnal — eladni. Hetekkel ezelőtt megirtuk már, hogy az Elgibának a kísérlete végleg esődtől mondott és berlini anyaintézte a vállalatot likvidálni készül. Miklósi Kornél dr. villanytelepi igazgató már annak idején kimutatta terjedelmes szakértői véleményében, hogy a Bánság villamosítását a temesvári villanytelep fokozatosan egyedül is képes megvalósítani.

Az utóbbi hónapokban az ügy elaludt, mignem Grofsorean Kornél dr. főpolgármester újra felvetette az eszmét, hogy a temesvári villanytelep kapacitásának teljes kihasználása egyéb fontos nemzetgazdasági szempontok érvényesítése érdekében foglalkozni

kell a Bánság villamosításának nagyjelentőségű ügyével. Hosszas tázásokozások és tárgyalások után konkrét formát öltött a terv azon memorandum kapcsán, amelyet a város vezetősége tegnap a kormányhoz intézett. A memorandumban reá mutatnak arra, hogy Temesvár városa már régóta foglalkozik a Bánság villamosításának tervével.

Ennek nagy előnye lenne, hogy a villamosáram a mezőgazdaság fejlesztése, továbbá a különböző gyári iparok érdekében a vidéken is felhasználható lenne a nagyobb arányú fogyasztás révén maga után vonná a villanyáram árának redukecióját is.

Hivatkozik külföldi példákra és pontos adatok felsorolásával kimutatja, hogy a Bánság villamosítása a meglévő temesvári villanytelep segítségével elérhető. A megoldás egyedüli lehetősége az, hogy a már meglévő villanytelepek bevonásával történjen a villamosítás, mert a mai gazdasági viszonyok között új villamosművek létesítése szinte a lehetetlenséggel határos.

Temesvár városa úgy gondolja ezt a tervet nagyobb beruházási

költségek elkerülésével megvalósíthatónak, hogy

a temesvári villanytelep termelését összeköti az aradi villamosmű termelésével, még pedig a két város között létesítendő magasfeszültségű áramvezeték útján. A két városi villanytelep így nemcsak Temesvár és Arad villamosáram szükségletét elégítené ki, hanem a közöttük elterülő községeket is elláthatná a szükséges árammal.

Jelenleg Temesvárott évente négyezeröttszáz kilowattot fogyasztanak, míg Aradon kétezerhatszáz kilowattot. Ezen jelenlegi szükséglettel szemben a két város villamosművei ezen árammennyiség kétszeresét képesek termelni. A terv megvalósítása nem igényelne nagyobb költséget, miután a Temesvárt Araddal összekötő áramvezeték és a szükséges két transformátor létesítése összesen husz millió leibe kerülne. A szükséges pénzt úgy gondolják előteremteni, hogy a bankok, vagy magántőkészek hosszú lejáratu kölcsön formájában biztosítanák ezt az összeget, azonban

elvben nem kívánja kizárni Temesvár városa annak a lehetőségét sem, hogy a két városon kívül más tőkéses is érdekeltégeket vállaljanak.

Ezen memorandumhoz egy, az összes statisztikai adatokkal és térképekkel felszerelt, tanulmányt is csatolt Temesvár városa és azt kéri a minisztertől, hogy a kormány képviselőjének elnöke alatt Temesvár és Arad városok képviselői tegyék tanulmány tárgyává a kérdést és amennyiben kielégítő eredményre jutnak, igyekezzenek a munkákat mielőbb megkezdeni.

Nyílt utcán lelőttek két lelkészt

Spanyolország több városából véres események híre érkezik. Bilbaoban istentisztelet után két lelkész hazafelé tartott, amikor az utcán egyszerre hatalmas tömeggel találtak magukat szemközt. A tömegeből többen minden ok nélkül revolvért rántottak és a győntlan lelkészekre lőttek, akik holtan rogytak össze. A tömeg a kettős gyilkosság után elmenekült a helyszínéről

A rendőrség megindította a nyomozást. Quende-Ovayon környékén a parasztok megrohanták a földbirtokosok házeit és azokat folgyujtották. A zavarók ellen kivonultak a esendőrök de a parasztok ezekkel is szembeszállottak és három esendőrt agyonverték. A kivonult katonaság csak nehezen tudta a rendet helyreállítani.

Magyar földben nyugvó román katonák hősi temetőjét ünnepélyes keretben most avatták fel meghatározó beszédek kíséretében

A magyar kormány a vas megyei Ostffyasszonyfa községben évek hosszú munkájával megemlítette a hősök temetőjét. A temető a Rába folyó partján fekszik, díszesen elkerített területen. Az egész temető parkosítva van és az utakat árnyas fák szegélyezik. A temetőben nemcsak magyar, hanem német, olasz, román, francia, orosz és szerb katonák is vannak. A hősi halottakat az ország különböző részein volt tömegsírokból exhumáltak és az új temetőben helyezték örök nyugalomra. Az egyes nemzetek katonái külön-külön részeken vannak eltemetve. Minden sír fölött egyforma keresztfa van. A felírás mindegyiken az illető katona anyanyelvén szól.

A hősi temetőn román részre, amelyben négyezeröttszáz román katona pihen ki a harcok fáradalmait, most készült el.

A temető főútjának azt a két pontját, amelyek között a román katonai halottak táblája elterül, egy-egy gránit emlékoszlop jelöli. A temető ezen részének ünnepélyes fölavatása hétfőn, a Halottak napján ment végbe és az ünnepségre a magyar kormány meghívta a budapesti román követséget is. A követtség megbízásából Palangianu vezérkari ezredes, katonai attasé, Baltasajtófőnök és Micu konzul utaztak el Ostffyasszonyfalvára és vettek részt az ünnepen. A két emlékoszlopon hatalmas román trikolorok lengtek és a szabadban fölállított oltár előtt a budapesti görög keleti román pap gyászistentiszteletet tartott, majd beszélt a román katonák temetőjéről.

Gerbovszky főszolgabíró mondott azután beszédet, amelyben azt kívánta, hogy a román katonák örök pihenése legyen nyugodt a magyar földben.

Utána Palangianu vezérkari ezredes francia nyelven többek között ezeket mondta:

— Bocsánatot kérek, hogy nem beszélem a magyar nyelvet, meri legszívesebben az önök anyanyelvén szeretném tolmácsolni a román nép és a román hadsereg köszönetét azért, hogy idegen földön elesett négyezeröttszáz hősi fiának örök lakóhelyét ilyen díszessé tették.

Ez becsületos, nagylelkű és nemes cselekedet volt önök részéről, amelyért hálásak vagyunk.

Bármily nemzetiségű katonák és bárhol estek is el a harcmezőn, férfiasan haltak meg szép célokért és a hazájukért. Akik egymás ellen harcoltak, eseltek után örök barátokká váltak. Meg vagyok róla győződve, hogy a háberuban elesett magyar és román katonák együtt vannak a menyországban és együtt kérik Istent, adjon békét annak a földnek, amelyért elesetek és kérik, hogy azon a földön, amelyért meghaltak, új élet fakadjon. Legyen az elesett katonák sírjaitó példát az élőknek a béke megőrzésére.

Palangianu ezredes beszéde végén újból kifejezte Románia köszönetét Magyarországnak iránt, ami-

ért az elesett román katonák sírjairól ilyen nagylelkűen gondoskodott. A beszédet a főszolgabíró magyarul is tolmácsolta. A katonai zenekar

eljátszotta a román, majd a magyar nemzeti himnuszot, azután az ünnepség egy gyászindulóval véget ért.

Végleg megtörtént a tisztviselői fizetések rendezése

A köztisztviselői fizetések rendezése tegnap befejezést nyert. A pénzügyminiszteriumhoz közelálló körök megerősítik, hogy a bizottság eskély módosítással elfogadta azt a tervezetet, amelyet néhány nap előtt a Déli Hírlap közölt és amelynek kereteibe sorozzák az összes köztisztviselőket. Kivételt csupán az igazságügyi kar tagjai képeznek, akiket egy ranggal magasabb fizetési osztályba soroznak. Ugyancsak megerősítik azt a hírt is, hogy a köztisztviselők fizetésé-

ből a globális adón kívül nyolc százalékot vonnak le adó fejében. Az a terv, hogy a kormány a magántisztviselőkre is kiterjeszti ezt a nyolc százalékos adókötelezettséget, a bukaresti sajtóban élénk visszhangra talált és ellene foglalnak állást.

Külön elbírálás alá esnek az államvasutak alkalmazottai. Ezeknek a fizetését szintén rendezik és ezek is újabb fizetési osztályokba kerülnek.

—o—

Beszüntették váratlanul a pénzügyigazgatóságon a hátralékos nyugdíjak további kifizetését

A temesvári pénzügyigazgatóság tegnap váratlanul beszüntette a nyugdíjak további kifizetését. A rendelkezés a nyugdíjasok körében érthető elkedvetlenedést váltott ki. A nyugdíjkifizetések beszüntetése a pénzügyminiszterium intézkedésére történt, amely utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy további intézkedésig a bevételeket a Nemzeti Bank temesvári fiókjának rendelkezésére bocsássa. Érdeklődésünkre Slatescu-Stere, az ujonnan kinevezett pénzügyigazgató, aki tegnap foglalta el állását, a következőket mondta:

— A miniszterium a nyugdíjak

kifizetését egy időre valóban beszüntette és utasításunk van, hogy az adóból befolyó jövedelmeket maradjon nélkül a Nemzeti Banknak szállítsuk be. Remélem azonban, hogy ez a beszüntetés csak néhány napig tart és még ezen a héten ismét megkezdhetjük az augusztusi nyugdíjak folytatólagos kifizetését.

A nyugdíjasok érdekében Furluganu Oktávián megyei prefektus is interveniált, aki a pénzügyminiszteriumot felkérte, hogy engedélyezze a nyugdíjak további zavartalan kifizetését.

—o—

Lemondása ellenére visszahelyezték állásába egy vasuti jogtanácsost

Golopentia Simon dr. temesvári ügyvéd, a temesvári vasutigazgatóság jogügyi osztályánál mint kinevezett jogtanácsos teljesített szolgálatot. Golopentia dr. különböző nézeteltérései támadtak és ezért elhatározta, hogy lemond. Ezért az év július huszonnyolcadikán állásáról lemondott. Utóbb azonban augusztus nyolcadikáról való kérvényben a lemondását visszavonta. A lemondására vonatkozó beadványt az államvasutak igazgatótanácsa augusztus tizenkettedikén tárgyalta és azt elfogadta. A visszavonásra irányuló kérelmet viszont Jonescu Mihály tábornok, vezérigazgató azzal intézte el augusztus tizenharmadikán, hogy az ügyben nem lehet visszatérni. A lemondás elfogadásáról Golopentia dr. augusztus tizenötödikén, a lemondás visszavonására irányuló kérelemnek az elutasításáról augusztus tizenhetedikén értesítették. Utóbb királyi rendelettel is tudomására hozták, hogy lemondását elfogadták.

Golopentia ezek után Mateiu Simon ügyvéd útján a temesvári ítéltábla előtt közigazgatási pert

indított és kérte, hogy úgy a vasuti igazgatótanács összes intézkedéseit, mint a királyi rendeletet a tábla hatálytalanítsa, egyben Golopentia dr. helyezze vissza állásába. A tegnapi tárgyaláson Mateiu Simon jogi alapossgal kifejtette, hogy Golopentia dr. még akkor nyújtotta le a lemondás visszavonására irányuló kérelmet, amikor a vasuti igazgatótanácsa döntését még nem hozta meg. A lemondás ténye — alapította meg Mateiu — egyoldalú elhatározás és Golopentia visszavonó kérvényével megszüntnek tekintendő, vagy pedig mindkét kérelmet együttesen kellett volna az igazgatótanácsnak tárgyalnia. Végül is Golopentia állásába való visszahelyezését kérte.

A tábla rövid tanácskozás után hozott ítéletében magáévá tette Mateiu Simon ügyvéd jogi érveit, a királyi rendeletet, valamint az igazgatótanács döntéseit hatálytalanította és elrendelte Golopentia Simon dr. n. állásába való azonnali visszahelyezését, egyben utasította az államvasutakat, hogy eddig elmarad fizetését utalja ki.

—o—

Menstruáció többé nem jár fájdalommal! Egy szer van, amely e kínos fájdalmakat is ugyanoly gyorsan enyhíti, mint a legmáskorabb fej-és idegfájást: ALGOCRATINE.

Heves, kibíratlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is 10 perc alatt megszűnik az ALGOCRATINE mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos a szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerárba vagy drogériába és kérjen egy doboz ALGOCRATINE-t Vegyen be egy osztály keves vízzel, nézzon az órára és látapít meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat a fej-, ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos: a szívre egyáltalán nem hat károsan. Tegyen próbát egy osztály akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni! A készítmény tövéletesen értalmatlan, a szervezettel nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában eredeti, 8, 3, illetve 1 osztály tartalmú csomagolásokban kapható.

Elegánsan

jelent meg bírál előtt a kommunista összeesküvő

Emlékeztetes, hogy néhány hónap előtt a bukaresti hadbírószág több hétig tárgyalta annak a nagyszabású kommunista összeesküvésnek az ügyét, amelynek központjában Salamon Pál mérnök és társai állottak. A fővádlottak között szerepel Szántó Dezsó dr. nagyváradi ügyvéd, Aradi Viktor kolozsvári szociológus és még sokan. A hadbírószág ítéletében a legtöbb vádlottat súlyos kényszer munkával sújtotta. Az ítélet a legelső bukaresti hadbírószághoz megfélebbezték, amely tegnap Darvari Mihály tábornok, volt temesvári hadosztályparancsnok elnöke mellett megkezdte az ügy felebbviteli tárgyalását. A terem zsufolásig tele volt érdeklődőkkel. A vádlottak között feltűnt Salamon Pál mérnök, aki elegánsan jelent meg és a fogság egyáltalában nem viselte meg. A tegnapi tárgyalási nap a terjedelmes vádirat felolvasásával fejt el.

Az oltár előtt szült a menyasszony

A boszniai Rastovac községben férjhez ment a falu legmódosabb leánya. Minthogy azonban nem volt valami jó hirt, saját falujában nem talált vőlegényt és azért atyja a harmadik faluból hozott egyet. A pap éppen az esketési szertartást végezte, amikor a talpig fehérbe öltözött menyasszony hirtelen összeesett. A vőlegény orvosért szaladt, de mire megjött vele, addigra a menyasszony egészséges fiúnak adott életet. A vőlegény erre akart állni a házasságkötéstől, de apósa addig ígérgetett egyre nagyobb és nagyobb hozományt, amíg kijelentette, hogy a menyasszonyt mégis elveszi. A szüléstől legyengült menyasszonyt székre illették és megtartották az esküvőt. Utána nyomban megkeresztelték az újszülött gyermeket is, amely így törvényes gyermekként szerepel.

Kártérítésért és szerzői jogbitorlásért perel Matuska Szilveszter két bécsi filmvállalatot

Bécsben több mozi azzal kedveskedett közönségének, hogy Matuska-filmeket mutatott be. Két ilyen Matuska-film is szerepel a bécsi mozik műsorán, amelyeket állandóan nagy közönség bámul végig. Mindkét film részint a valóság, részint a fantázia alapján bemutatja Matuska Szilveszter életét és különböző kalandjait. Matuska Szilvesztert kettős életű embernek mutatják be. Vannak napok és hetek, amikor példás férj és családapa, viszont aztán vannak hetek, amikor nem tartózkodik odahaza és olyankor szoknyavadász, szerencselovag, csaló, rabló, kasszó, aki tolvádlik és kélel a gondszettek elkövetésében. A filmek azután rekonstruálják a bja-

torbágyi vasuti merénylet is és megmutatják a nézőnek, hogy Matuska hogyan követte el a merényletet és milyen ördögi tekintettel gyönyörködött utána a pusztulásban és a szerteszét heverő véres halottakban.

Matuska Szilveszter a rabkórházban tudomást szerzett a két filmről és megkérte védőjét, tekinthe meg, azután pedig számoljon be neki azokról. A védő megnevezte a két filmet és elmondta Matuskának, hogy a két filmvállalat megszerezte Matuska Szilveszternek, továbbá a feleségének és a kisleányának arcképeit és azok alapján csinálta meg a filmeket. Az ügyvéd ezenkívül hozott illusztrált prospektusokat is a két film-

ről. Ezek a prospektusok tartalmazták Matuska és családjának fényképeit, amelyek között vannak olyan felvételek, amelyek egy-két esztendősek, de vannak idei felvételek is. Matuska Szilveszter fölhatalmazta ügyvédjét, hogy mindkét filmvállalat ellen kártérítési pert indítson. A keresetben azt akarja hangsúlyozni, hogy a filmek a feleségének és leányának nagy erkölcsi kárt okoznak és ezért kéri a bíróságot a kártérítés megítélésére. Matuska ezenkívül még azon az alapon is perel, mert a lapokban már három hét előtt megíratta, hogy élettörténetét ő maga feldolgozza filmre. A két filmvállalatot ennek alapján szerzői jogbitorlás miatt is perli.

Személyi kérdések miatt egyre nagyobb ellentét mutatkozik a nemzeti parasztpárt temesi szervezetében is

A nemzeti parasztpárt kebelében támadt konfliktus egyre nagyobb mérvet ölt. Legújában Madgearu akciót kezdeményezett és ebben Junian is támogatja, amely akció arra szorítkozik, hogy D. R. Joanitescut a nemzeti parasztpártból kizárják. Az akció Joanitescut érinti, voltaképpen azonban az erdélyieknek szól. A caranista csoport Madgearu—Junian szárnya helyesli a kizárást, viszont Popovici Mihály és Pop Cs. István határozottan ellene vannak. Természetes, hogy Joanitescu kizárásának kérdése csak ürügy, hogy az erdélyieket a caranistákkal szemben elfoglalt álláspontjukban nyílt színváltásra kényszerítse.

Amíg Bukarestben és Kolozsvárott belső ellentétek uralkodnak a szervezetet, a temesi nemzeti parasztpárti szervezetet is a bomlás veszélye fenyegeti. Ellenőrizhetetlen hírek keringenek arról, hogy Temesvárott személyi kérdések miatt nagy nézeteltérés mutatkozik. Ezért a nemzeti parasztpárt november hatodikán Temesvárott tartandó kongresszusát nagy érdeklődés előzi meg. Szól ez az érdeklődés annak a körülménynek is, hogy az aradi törvényes november ötödikén hirdeti ki ítéletét Boeu Szever állítólagos kurtiesi vámeompészési perében. Minden eshetőségre kétszen állanak az érdekeltek a kulisszák mögött. Ha Boeu megnyeri a pert, akkor marad minden a régiiben, ellenben ha elveszitené, ebben az esetben amíg a legfelső fórum igazolja Boeu hozzáférhetetlenségét, félreállana. És itt kezdődik a kulisszák mögötti munka, mert már az új pártvezetőség névsorát is közli, amelynek élén az államvasutak egy volt vezérigazgatója állana.

Ugyanakkor azonban a nemzeti parasztpárthoz hí, de Boeu Szeverrel és vezérkarával ellentétbe került temesvári elemek hír szerint tudni sem akarnak a jelenlegi vezetőségről és V. I. d. Aurélt szeretnék megnyerni arra, hogy a temesvári

kongresszuson megjelenjen. Van azonban még egy harmadik csoport is, amely már akkor, amikor még Boeu Szever kormányzott a Bánságban, nem azonosította magát vele és főleg a mindenható vezérkarral jutott ellentétbe. Elegendő, ha arra a harca utalunk, amely a napilapokban közölt nyilatkozatok formájában mindjobban kiélesedett Boeu Szever és Baltu Koriolán dr. akkori főpolgármester között. Állítólag ennek a csoportnak a tagjai, akik a temesi szerve-

zetben előkelő állást töltenek be, sőt érdemeik is vannak, ottgagyni készülnek a szervezetet, amíg a jelenlegi vezérkar diktál. Az események tehát forrnak a temesi szervezetben is és lehet, hogy a hatodikán tartandó kongresszus döntő jelentőséggel bír a párt temesi életében. Argetoianu pedig bizonyára kész örömmel veszi majd tudomásul, hogy több tehetséges bánsági volt nemzeti parasztpárti intellektuel hajlandó őt támogatni.

Felfüggesztették a józsefvárosi állomás postahivatalának egyik tisztviselőjét visszaélések miatt

A temesvári postaigazgatóságon hetek óta nagyszabású sikkasztás ügyében folyik a vizsgálat. A bukaresti postavezérigazgatóság indította meg a vizsgálatot névtelen feljelentés alapján, amelyben a feljelentő különböző visszaélések elkövetésével vádolta meg Mazareanu Vazul postaelőnököt, a józsefvárosi állomáson működő postahivatal vámosztályának volt vezetőjét. A súlyos vádakra való tekintettel a postavezérigazgatóság elrendelte a vizsgálatot és annak lefolytatásával Kovács postafelügyelőt bízta meg. A legnagyobb titokban megindított vizsgálat során Mazareanu terhére eddig 100.000 leies hiányt állapítottak meg. Mazareanu olyan ügyesen takargatta a hiányt, hogy

a sok rovincsolás és hivatalvizsgálat alkalmával sohasem tudták felfedezni a visszaéléseket. Mazareanu tagadja a terhére rótt bünessélekményeket és elszámolási tévedésnek minősíti a hiányt. Néhány nap előtt azonban olyasmi történt, ami csak megerősíteti a bűnösségét. Kovács postafelügyelő ugyanis kihallgatásra magához rendelte Mazareanút. A kihallgatás után Kovács postafelügyelő meglepetéssel vette észre, hogy két iratesomó, amelyben a vizsgálat eddigi anyagát gyűjtötte össze, íróasztaláról eltűnt. A gyanu Mazareanura esett, aki a kihallgatás befejezése után sietve elhagyta a postafelügyelő irodáját. Kovács nyomában Mazareanu után sietett, akit a lépcsőház-

Köszönetnyilvánítás.

Ezton kívánok köszönetet mondani Dr. Candea igazgató urnak, Dr. Russu főorvos és Dr. Secosan uraknak, éppúgy a többi tisztelt orvos uraknak, kik a Bega-Szanatóriumban fejtik ki a dolt műbődösüket, hogy életemet megmentették és kérem a jó Istent, éltesse Önöket még sokáig, hogy még számtalan felebarátomnak segítségére lehessenek.

Cheveresul-mare, 1931. október hó 25-én.

Hálás tisztelőjük:
Scheirich Ilonka

Árverési hirdetés

Alulírott ügyvéd ezennel közhírré teszem, hogy ügyfelem megbizásából késedelmes vevő terhére es veszélyére a kereskedelmi törvény 352 §-a értelmében november hó 3-4-én dél után 5 órakor a Városi gyógszertár mellett, 126 drb. elsőrendű bucaresti, nagybányai, budapesti és bécsi művészek festményeik közegző közbenjöttével elárvereztetnek, Timisoara, Belváros, Szentgyörgy-tér 2. Lacta helyiségében. A festmények drb-ként a kiáltási áron alul is a legtöbbet ígérőnek eladának.

A vevő elárverésben a helyszínen azonnal fizetendő. Az árverési illeték a vevőt terheli.

Dr. Virgil Simon
ügyvéd.

ban utól is ért. Azonnal kérdőre vonta és Mazareanu aktatásakájából csakhamar elő is kerültek az iratok. Ezek után Mazareanun állásától felfüggesztették és fokozottabb erővel folytatják ellene a vizsgálatot. Az ügy sürgős befejezéséve egy vezérfelügyelő is érkezik Temesvárra.

Az örök fáklya Moreniban ismét nagy lánggal ég

Moreni község lakossága tegnap hajnalban borzalmas robbanásra ébredt. A moreni szonda néhány hétig tartó pihenő után ismét felrobbant. A detonáció megrázkódtatta az egész környék házáit, a lakosság körében nagy pánik tört ki és az emberek csak akkor nyugodtak meg, amikor látták, hogy közelebbi veszély nincs. A petróleumszonda kráteréből vörös-zöld lángoszlopok törtek elő, amelyek több kilométer távolságra égő fáklyaként bevilágították az egész környéket, a láng nyomában lávaszerűen tört elő a föld belsejéből a nyersolaj. A mostani újabb erupciót azzal magyarázzák, hogy a szonda belsejében sok gáz gyülemllett össze és azoknak feszítő ereje okozta az újabb robbanást, amelynek nyomában ismét feléledt a szondatűz. A petroleumtársaság elhatározta, hogy újabb őltással ezuttal nem kísérletezik és addig hagyja a szondát égni, amíg a gázok elszálinak. A tűz újabb erejére jellemző, hogy a szondatűz első napján körülbelül ötven vagon nyersolaj lett a lángok martaléka.

Zálogtárnyak elárverezése

a Temesvár városi zálogintézetnél
Belváros, Balázs-tér 1. szám.

Minden 1930. július 1-től, 1931. augusztus 31-ig esedékes és 1931. november 14-ig ki nem váltott vagy még nem hosszabbított zálogtárnyak, ugyminat:

arany, ezüstnemeük, ruhák, fehérnemeük, értéktárnyak
kedden, folyó évi november 24 és 25-én

d. u. 3 órakor az üzleti helyiségben
Belváros, Balázs-tér 1. szám,
hatósági felügyelet mellett, árverés
utján

eladatnak.

Meghosszabbítások csakis bezárolag
szombat, 1931. november 14. délelőlt
12 óráig vétetnek figyeembe.

Déli Hírlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZAM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Kül-
földre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

Telefon:

1-52, este 9 után 10 és 2-42.

A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.

A „Helicon” Bánáti Nyomda R.T.
nyomása.

Elhanyagolja a közönség bejelentési köte- lezettségét

A városi bejelentő és nyilvántar-
tási hivatal vezetősége az utóbbi
hónapokban a bejelentések nagy-
fokú csökkenését tapasztalta, ami-
ből kitűnik, hogy igen sok azoknak
a száma, akik a bejelentési köte-
lezettségüknek nem tettek eleget. A
város polgármesteri hivatala ismét-
elten felhívja a város lakosságá-
nak figyelmét arra, hogy mindazok,

Az ujonnan megválasztott angol parlament tegnap tartotta első ülését

A napok előtt lezajlott angol
képviselőválasztásokon választott
angol Alsóház nagy érdeklődés mel-
lett tegnap tartotta első ülését. Az
ülést a lordkancellár rövid üdvöz-
lő szavai vezették be, utána pedig
megválasztották a parlament el-
nökségét. Az elnökség megválasz-
tását a képviselők humoros kiszó-
lásokkal kísérték, ebből arra lehet
következtetni, hogy a helyzet An-
gliában nem annyira súlyos. Az
angol alsóház elnöke Thekera lett,
akit Macdonald felköszöntött és
ezzel az ülés véget ért.

— Mária özvegy királyné a főváros-
ban. Mária özvegy királyné Bal-
cicból tegnap visszatért Bukarestbe és
állandó téli tartózkodásra fővárosi
palotájában szállt meg.

— Miklósi Kornél megítéltelő tisz-
tsége. Románia összes villanytelepei
Bukarest székhellyel szövetségbe tö-
mörültek. A szövetség az ország terü-
letét négy kerületre osztotta fel. A
nyugati kerülethez Temesvár, Arad
és Nagyvárad tartozik és a szövetség
közgyűlésén ezen kerület elnökévé
Miklósi Kornél dr. temesvári
villanytelepi igazgatót választották
meg.

— Felmentettek két betöréssel
gyanusított cigányt. Tavaly július
huszonkilencedikén kifosztották az
orczyfalvai postahivatalt és a tet-
tesek 15.700 lei értékű postacikket,

Politikai körökben élénken kom-
mentálják, hogy Henderson
volt külügyminiszter, aki az Alsó-
házból kibukott, nem hajlandó a
kettős mandátummal rendelkező
képviselők valamelyik mandátumát
elfogadni. Henderson minden idejét
a leszerelési probléma tanulmányo-
zásának szenteli, és bár nem tagja
az angol kabinetnek, energikusan
ragaszkodik a leszerelési bizottság
elnöki tisztségéhez, amelyre még
külügyministersége idején válasz-
tották.

IDŐJÁRÁS. A meteorológiai inté-
zet jelenti: Gyenge déli légáramlással
lassu hőemelkedés várható minden
esapadék nélkül.

— A városi értékvám mérséklése.
Annak idején megírtuk, hogy a ga-
bonaekszportörök eljárak a városnál
és kérték, hogy az ekzsportgabonánál
a szekerenként huszonegy és vago-
nonkint száz leies értékvám szedésétől
tekintsen el. A város azon a véle-
ményen volt, hogy erről az illetékről
nem mondhat le és azért kérdést inté-
zett a földmivelésügyi miniszterium-
hoz. A földmivelésügyi miniszterium
válasza tegnap érkezett meg és az a
vérelnak ad igazat. Mindazonáltal el-
rendeli az illetékek mérséklést esök-
kentését. Ezentul az ekzsportgaboná-
nál az értékvám szekerenként tíz és
vagononkint nyolcvan lei lesz.

MEGKEZDÖDTEK A FRANCIA—
NÉMET TÁRGYALÁSOK. A francia
kormány tegnap délelőtt tíz órától
délután kettőig minisztertanácsot tar-
tott, amelyen Laval miniszterelnök
részletesen ismertette amerikai utjá-
nak eredményeit. Délután megkezdőd-
tek a francia—német tárgyalások,
amelyeken Laval miniszterelnök,
Briand külügyminiszter és Hoersch pá-
risi német nagykövet vettek részt. Ez
az első megbeszélés inkább csak infor-
matív jellegű volt és döntő megállapo-
dákat csak később fognak létesíteni.

Budapesti rádió kottaláge-
rek 10 leiert

MORAVETZ
zeneműkereskedésben

— Kommuinista röpecdulákat fog-
laltak le. A november hetedikére
tervezett vörös nappal kapcsolato-
san a temesvári kommunisták kö-
zött a rendőrség ismét mozgolódást
észlelt. Erre mutat az a körülmény,
hogy az elmúlt éjszaka a külváros-
okban kommunista röpiratokat
szórtak szét. A rendőrség negyven-
öt ilyen röpecdulát szedett össze,
amelyekről megállapították, hogy
nem Temesvárott készültek, hanem
vidékről szállították azokat Temes-
várra. A rendőrség az ügyben meg-
indította a nyomozást.

— Két milliói sikkasztott és megsvö-
kött. A bukaresti Banca Bibescu Voda
pénztárosa. A thanasiu Tamás
két millió lei elsikkasztása után meg-
szökött. A pénztáros szombaton még

Legjobb vásárlási alkalom!

Női- és férfiszövetek, selyemárak, bársonyok, barchendek, vásznak stb.
eredeti engros áron beszerezhetők

Dornhelm Jenőnél

Temesvár, Börze-utca 2, Lloyd palota möött.

Nagy választék.

Kicsinybeni eladás is.

akik tizennégy napon belül nem
jelentik be a lakásváltozást a tör-
vény értelmében pénzbüntetésnek
teszik ki magukat. Jelentkezni tar-
toznak mindazok, akik eddig még
nem voltak beírva a városi bejelen-
tő és nyilvántartó hivatalba. Akik
lakást változtattak, azok három
napon belül kötelesek azt bejelen-
teni. Akik Temesvárról távoznak,
eltávozásuk előtt negyvenyole
órával, akik pedig Temesvárra ér-
keznek hosszabb tartózkodásra,
megérkezésük után tizenöt napon
belül jelentkeznek. Háztulajdono-
sok, ipari és kereskedelmi munka-
adók az új lakó beköltözésétől,
illetve személyzetük felfogadásá-
tól számított három napon belül
kötelesek azt bejelenteni. A cselé-
dek felfogadásuk után huszon-
négy órára már be kell jelenteni.
A szolgálak és háztartásbeliek köte-
lesek minden helyváltoztatást be-
jelenteni és orvosi vizsgálatnak
magukat alávetni. Mindazokat,
akik munkakönyv, vagy pedig elő-
zetes orvosi vizsgálat nélkül vesz-
nek fel háztartási alkalmazottat,
súlyos pénzbírsággal sújtják.

HOTEL CONTINENTAL BUDAPESTEN

VII., Dohány-u. 42.
170 szoba. Hideg — meleg fo-
lyóvíz. Központi fűtés — első-
rangú berendezés.

Olcsó árak

Autobusz a villamoskőze kedés min-
eden irányban.

valamint a súlyos pénztárszeker-
rényt is ellopták. Néhány nappal
később a feltört pénzszerkényt a
kukoricásban megtalálták, azonban
a tetteseknek nyoma veszett. Egy
évig tartó nyomozás után Mako-
la Julia majlátfalvai asszony fel-
jelentést tett és abban tudomására
hozta a csendőrségnek, hogy a be-
törést Faragó János fegyver-
kóvác, Bócz Demeter és Horvát
Dezső majlátfalvai cigányok
segítségével követte el. A csendőrség
erre Bócz Demetert és Horvát
Dezsőt letartóztatta, azonban Fe-
ragó nyomtalanul eltűnt. A rablás
ügyében a temesvári törvényszék
Athanasiu-tanácsa tegnap tartotta
a főtárgyalást. Mindkét vádlott
ártatlanságát hangoztatta és kije-
lentette, hogy a csendőrség előtt
tett beismerő vallomását a kény-
szer hatása alatt tették. Több tanu
a gyanúsítottak alibijét igazolta.
A törvényszék mindkét vádlottat,
akik már négy hónapja vizsgálati
fogságban ülnek, bizonyítékok
hiányában felmentette és azonnali
szabadságra helyezésüket rende-
lte el.

— Mussolini adománya. Buda-
pesti jelentés szerint Mussolini
olasz miniszterelnök a budapesti
olasz követség útján tízezer pengőt
adományozott Horthy Miklósné
linségakciójára.

— Okirathamisító detektiv a bíróság
előtt. A temesvári törvényszék tegnap
Sasú György volt detektiv ügyét
tárgyalta, akit okirathamisítással vád-
oltak. A vád szerint Sasú hét évvel
ezelőtt, amikor a temesvári állambiz-
tonsági rendőrség szolgálatába lépett,
hamis iskolabizonyítványt mutatott
fel és annak segítségével sikerült ál-
lami szolgálatba kerülni. Sasú ugyanis
— az eddigi vizsgálat szerint — a
harmadik osztályos bizonyítványát az
elemi iskola hatodik osztályáról állí-
totta ki. A törvényszéki tárgyaláson
a bíróság Darlea volt mikalakai
iskolaigazgatót is kihallgatta. A bizo-
nyítási eljárás befejezése után az
ügyész nemcsak Sasú ellen tartotta
fenn a vádat, hanem azt kiterjesztette
Darlea volt iskolaigazgatóra is. A tör-
vényszék az ítélet kihirdetését elha-
lasztotta.

Budapesti rádió kottaláge-
rek 10 leiert

MORAVETZ
zeneműkereskedésben

A szerenese fia. Groh István:
Nobel Árpád kalandjai a legvidám-
mabb és legkalandosabb könyvek
egyike. Nobel Árpád a szerenese
fia: örök vidámsága mindig az élet
verőfényes oldalán tartja őt és vi-
dám kalandjainak olvasóit is. 282
oldal. Régi ár 82.— lei volt, most
27.— lei köve Lepagenál Kolozs-
vár. Küldje be bélyegben és Lepa-
ge portómentesen küldi. Kérje az
olcsó könyvek jegyzékét.

teljesítette a bankban szolgálatát, hét
főn reggel azonban nem jelentkezett.
Mikor a lakásán keresték, megnuták,
hogy még szombaton délelben elutazott.
A bankban rovacsolást tartottak és
megállapították, hogy két millió lei
hiányzik, amelyet a pénztáros való-
színűleg szombaton vitt magával. A
pénztárosnak szabályszerű utlevele
volt, amely több külföldi vizummal
volt ellátva. Azt hiszik, hogy a sik-
kasztó pénztáros egy nőismerőst is
magával vitte külföldre.

Ne hanyagolja el a szeméit!
Szemüvegek nagy
választékban
TEJNOR FERENC és Tsa
optikai üzletében
Temesvár II., Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

— Harapos jegyző. Sárafalva község
lakosságát különös támadás tartja iz-
galomban. A támadást Serdineantiu
Mihály községi jegyző intézte
Popovici Eszter postamesternő
ellen. A postamesternő az egyik napon
este nyolc órákor is dolgozott, amikor
berontott a hivatalba Serdineantiu
jegyző és szidalmakkal halmozta el a
postamesternőt, aki kiutasította a
jegyzőt. Serdineantiu erre rávetette
magát a postamesternőre és a bal vál-
lán többször megharapta. Néhány
nappal később életveszélyesen meg is
fenyegette a megrémült postamester-
nőt. Popovici Eszter a sorozatos táma-
dások és életveszélyes fenyegetések
miatt feljelentést tett a jegyző ellen

Tiszteletet, szeretetet és egyenlő elbánást hirdetek és gyakorlok a kisebbségek iránt — mondotta az új bánsági kormányzó

Nicolau Konstantin, a Bánság új közigazgatási vezérfelügyelője, fogadta a sajtó képviselőit és nyilatkozatot tett. A vezérfelügyelő ötven év körüli főfőtisztviselő, aki ezeket mondotta:

— Nem vagyok politikus, nem politizálok, megbízatásom kizárólag közigazgatási természetű. Ellenőrzést gyakorlok a kerületem megyéinek, városainak, községeinek közigazgatási ügymenete felett. Politikai kérdésekben a prefektushoz kell fordulniok. Ami működésemet illeti, utasítást adtam már a jövő évi költségvetés összeállítására, amelyet magam fogok ellenőrizni. A megyék és törvényhatósági városok költségvetését előterjesztésemre a belügyminiszter hagyja jóvá, a városok és községek költségvetését én erősítem meg. Ugyancsak és engedélyezem a szükségesnek mutatózó költségvetési hitelek nyitását. A költségvetések összeállításában programom a következő:

Az összes feltételes kiadások törlendők, csakis a legszükségesebb kiadások állíthatók a költségvetési tervezetbe. Elmult a nagy költségvetések ideje. Az adózó polgár reális teljesítő képességét kell szem előtt tartanunk, ennél fogva reális bevétel-ekkel is kell számolnunk.

— Ember és elsősorban köztisztviselő vagyok. Az összes polgárok szabadságjogait tiszteletben tartom. Erre a tiszteletre kötelez az alkotmány és kötelez a törvényesség. Tisztelem a szabadságot, tehát nem szeghetem meg azokat a jogokat, amelyek a polgár szabadságát biztosítják. A polgári jogok tiszteletbentartásából önként fakad, hogy a legteljesebb sajtószabadság híve és támogatója vagyok mindaddig, amíg a sajtó a biztosított szabadságával és hatalmával nem él vissza. Ilyen elvek mellett kívánom megőrizni és fentartani a közrendet és a polgár nyugalmát.

Ezek a szempontok vezérlik működésemet és nem frázis lesz, hogy minden jogos panasz előtt ajtóim nyitva áll. Vezérfelügyelő ur — koctáztatjuk meg a kérdést — bizonyára tudatában van annak, hogy a kerületében nagy számban élnek kisebbségnek. Mi az álláspontja a kisebbségeket illetően?

— Tiszteletet, szeretetet és egyenlő elbánást hirdetek és

gyakorlok a kisebbségek iránt. Számomra nincsen különbség többségi és kisebbségi polgár között. Közeledni fogok a kisebbségekhez, támogatni akarom őket és ha a helyzet úgy akarja, a harmonikus együttműködés és boldogulás érdekében előnyben is részesítem őket. Nem akarunk nemzetiségi és felekezeti különbségeket tenni, mi egy közös cél, az ország felvirágoztatása és jobb jövője érdekében akarunk dolgozni.

Nicolau vezérfelügyelő azután nyilatkozott Peter Julian dr. álláspontjáról.

— Kizárólag szolgálati érdekből cserélte fel a miniszter állásainkat. Peter vezérfelügyelő a közigazgatási kérdésekben tökéletesen jártas szakteknitely. tagja az új törvényt előkészítő bizottságnak és a miniszternek tanácsadói minőségben állandóan szüksége van rá Bukarestben. Voltak támadások Peter Julian dr. ellen, én azonban, aki Peter műveltségét és azt a tekintélyt, amelyet felkészültségével szerzett, közelebbről ismerem, nem tudok hinni ezeknek a támadásoknak.

MOZGÓ LEVÉLSZEKRÉNY.
A háboru előtt a temesvári villamoskocsik levélszekrényekkel voltak felszerelve, melyeket azonban a háboru első idején leszedtek. A lapok nemrég megírják, hogy a bukaresti villamosokra levélszekrényeket szereltek és azt követendő példának állították föl. A temesvári városi ideiglenes bizottság tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel és elhatározta, hogy az összes villamoskocsikra levélgyűjtő szekrényeket alkalmaztat. Ezekbe a közönség bármely megállóhelyen dobhatja be levelezését. A villamos vasut alkalmazottai gondoskodni fognak róla, hogy a leveleket aztán a vasuti posta felé közeledő villamos kocsik átvegyék és a postán leadják. A levelek így sokkal gyorsabban kerülnek a postára, ami a közönség részére nagy előnyt jelent.

— Bizottsági ülés. A városi villamosvasutak ügyét intéző polgári bizottság november ötödikén este hat órakor ülést tart a városháza tanácstermében.

Még egy fizetésképtelenség. Bukarestből jelentik, hogy a Societate Romana Petrolifera fizetésképtelenséget jelentett be. A státus összeállítására most van folyamatban.

— Készodát ivott. Tegnap este hét óra tájban a józsefvárosi Eötvös-utca husz száma házába hívták mentőket, ahol Murai Katalin uszonkét éves prostituált öngyilkossági szándékból készodádatot vott. Az életunt leányt a mentők a özkórházba szállították. Állapota em súlyos.

10 leiert árusítunk pesti rádió slágereket.

MORAVETZ
zeneműkereskedés.

— Meggyilkolták és a Marosba lobták. Az aradi rendőrséget tiokzatos büntény foglalkoztatja, melynek Gherman Mátyás szőnyemegyei almaárus esett áldozatul. Gherman Mátyás és fivére, Gherman György néhány nap előtt érkeztek Aradra, ahol a magukkal hozott almát árusították. A két estvér a Maros partján felállított kis sátorban lakott. Az alma árusítása jó üzletnek bizonyult és Gherman Mátyás zsebét már kilencezer forint duzzasztotta úgy, hogy haza készülődtek. Ekkor történt a rejtélyes üntény. Gherman Mátyás váratlanul eltűnt, fivére mindenütt keresse, de hasztalan. Végre is a konyhából nem messze vérynyomokat talált, melyek a Maros partjára vezettek. Ott megtalálta a szerencsétlen ember kalapját, melynek hátsó részén késszurástól eredő nyílás volt. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy gyilkosság történt. A gyilkos valószínűleg hátulról támadta meg a mátssem sejtő áldozatot és a holttestet a Marosba dobta. Az aradi rendőrség megindította a nyomozást.

Olla a márka, amelyben sohasem csalatkozik.

* A DELI HIRLAP BUDAPESTEN állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

— Csődbe került város. Szombathelyről jelentik, hogy Vasvármegye alispánja Kőszeg város egész vagyonára elrendelte a zárlatot. A város négyszázezer pengővel tartozik egy szombathelyi banknak és még a kamatokat sem tudja fizetni. 1886 óta nem fordult elő eset, hogy egy magyarországi város vagyonára zárlatot rendeltek volna el. Az alispán utasítására ma megkezdtek Kőszeg város vagyonának leltározását.

RICHARD TAUBER

— Az utcán megtámadták és megverték. Tegnap reggel a józsefvárosi Török-utcában véres fejjel, eszméletlen állapotban találták Lázár István huszonhat éves, Pacsirta-utca 4. szám alatti lakost. Lázár elmondotta, hogy hajnali három óra tájban ismeretlen tettesek megtámadták és leütötték. A megsérült fiatalembert a mentők a kórház sebészeti osztályára szállították.

Magyarország pontosan fizette esedékes tartozásait. Budapesti jelentés szerint a magyar állam november elsején esedékes volt külföldi fizetéseit mind pontosan teljesítette. A magyar állam november elsején három millió és nyolcszázzezer pengőt fizetett ki külföldre.

— Áthelyezések a rendőrségen. Gussi Aurél vezérfelügyelő, rendőrprefektus a rendőrtiszt kar szolgálati beosztásában a következő változásokat eszközölte. Danciu Traján rendőrtisztet a politikai osztályhoz, míg Batin János komiszárust a bünygyi osztályhoz

A nagy atrakció

helyezte át. Ludvig Péter komiszárus a közigazgatási ügyosztályból a gyárvárosi rendőrséghez, Andreescu Konstantin a gyárvárosi rendőrségtől a józsefvárosi rendőrkapitánysághoz nyert beosztást.

Egy ut amely nem tud elkészülni

A mult ősszel nagy öröm volt a Blaskovics-telepi Blaskovics-utcában és a Noszek utcában. A két utca lakosainak ugyanis már évek óta számtalanszor megígérték az utcarendezést és tavaly ilyenkor hozzá is fogtak. A két utcában fölásták a kocsitűt és a földet elszállították, hogy a helyét feltöltsék kavicssal és salakkal, amelyre az új uttest lefektetését tervezték. A kocsitűt földjének fölászása és eltávolítása után azonban a munkások is eltávoztak onnan. Az emberek azt hitték, hogy majd csak neki látnak újból a munkának és azért türelemmel vártak. Azonban mult

Capitolban

egyik hét a másik után és csak nem történt semmi. Elmult a tavasz, el a nyár és most már az ősznek a fele is a mulandóság lett. Közben azonban egy teljes esztendő óta a sok eső rettenetesen tönkretette a Blaskovics-utcában és a Noszek-utcában a fölászott kocsitűt. Emiatt a fuvarosok semmiféle fuvart nem vállalnak ebbe a két utcába. A tél előtt a lakosok szeretnének fát hazavitetni, de mihelyt a fuvarosok meghallják, hogy hová kell a fát szállítani, azonnal lemondják a fuvart. A két utca lakossága most memorandumot intéz a város vezetőségéhez és vagy az uttest megépítését, vagy az elszállított föld visszatételét kéri.

50 Lej Kívágni! Értéke Kívágni! 50 Lej

Kérjük ezen hirdetését kívágni, mert értéket képvisel. Azon célból nyújtjuk ezt, hogy megállapítsuk, melyik újság legalkalmasabb hirdetésre.

Minden 1000 lejes kézpénzvásárlásnál ezen szelvényt betudjuk értékelni

Kabászövetek, ruhaszövetek, selymek Flanellek, bársonyok, vászonruhák

Lej 50 Lej

saját készítményü paplanok

Louvre

Lej 50

Divatáruház A józsefvárosi templommal szemben

Lej 50

— Hare az aradi kulturpalota ter-
méért. Conrad Veidt, a nagy német
színiész aradi vendégszerelésével kap-
csolatosan érdekes eset foglalkoztatja
az aradi közönséget. A berlini színész
képviselője ugyanis megjelent az aradi
városházán és szombatra, november
hetedikére kérte a kulturpalota nagy-
termét. Ugyanerre az estére M a i
g a r i a t francia kereskedelmi attasé is
kérte a termet, mivel előadást kíván
tartani. Arad kereskedőtársadalmi
számára Franciaország iparáról és
kereskedelméről. A kereskedelmi attasé
előleinte hallani sem akart eszeről,
mire Conrad Veidt aradi megbízottja
felajánlotta, hogy abban az esetben,
ha szombat estére megkapja a termet,
úgy az ismert filmszínész hétfőn vala-
milyik aradi moziban lépne fel az aradi
munkanélküli akció javára. Arad vá-
ros vezetősége most azon fáradozik,
hogy megnyerje a francia kereske-
delmi attasé hozzájárulását is és
amennyiben ez bekövetkezik, Arad vá-
ros mozilátogatóinak nagy öröme.
Conrad Veidt két estén lép fel Aradon.

Asszonyom, akaria hogy meg-
csodálják lábait? Akkor csak
'ADESGO'
harisnyát vegyen, mert simulé-
kony, tartós és olcsó.
Gyártási hibáért szavatolunk.
Győződiék meg
William Weisz & Fiul
cégnél Löffler palota.
Eredeti gyári árak!

* A temesvári izraelita hitközség a
munkanélküliekért. Mint már közöl-
tük, a temesvári izraelita hitközség a
munkanélküliek segélyezésére tem-
plomi hangverseny megrendezését ha-
tározta el, mely temesvári neves mű-
vészek és a templomkórus közreműkö-
désével vasárnap, november hó 8-án
délután 11 órakor megy végbe. Mű-
soros belépők kaphatók: a Belváros-
ban az Uhrmann-cégnél és Färber
Miksa fűszerüzletében; a Gyárváros-
ban a Dénes és Pollák cégnél; a Józ-
sefvárosban a Dobos cégnél és Böhm
Albert fűszerkereskedésében, valamint
a belvárosi hitközség irodájában.

— Három vasúti baleset. Tegnap
három vasúti baleset történt. Chitila
és Stirbei Voda állomások között egy
tehervonat elgázolta C h e l s e n e e
Tudor pályórt, a bukovinai Vrancea
állomás közelében pedig egy teher-
vonat kiskiklott. A mozdony és öt vasú-
ti kocsis súlyosan megrongálódott,
míg Cazanesti állomáson egy mozdony
B o c i u János fékezőt elütötte. He-
lályos sérülésekkel kórházba szállították.

Az ebédlőbutor,
amit Ön keres divatos kivitel
legjobb minőség legolcsóbb
áron csak
SIEBOLD-nál
Temesvár, H. Távirde - u. 19 Tel. 69

— A törvényegységesítés reformja.
Az országos ügyvédszövetség elnöke
átnyitban kérte H a m a n g i u igaz-
ságügyminisztert, hogy hívja sürgő-
sen össze azt a bizottságot, amely hi-
vatott a törvényegységesítést elkészí-
teni. Az igazságügyminiszter közölte,
hogy a bizottságot, amelynek Temes-
várról G r o p s i a n Mihály dr. ügy-
véd is tagja, legközelebb megkezdi a
tanácskozásokat.

— Tűz egy lakatosműhelyben. A bel-
városi Palánka-utca 2. számú házban
levő lakatosműhelyben az elmúlt éj-
szaka tűz támadt. A lángokat a tűz-
oltóság lokalizálta. A kár jelenték-
telen.

Az elmulás titokzatos birodalmának kapu- jában, ahol komor némasággal áll a halál kemencéje

Mindnyájan, akik érző szívet hor-
dunk magunkban, akik kigyulladt
arcra, csillogó szemekkel, vágyó
epedéssel öleljük magunkhoz szer-
etteinket, szülőket, hitvest, kedvest,
gyermeket — imádó rajongással
csüggünk pillanatnyi életünkben a
mindenséghez hasonló, hosszuna-
képzelt boldogságunkon — mi mind
egyszer elérünk a fagyos, rideg el-
muláshoz. A zörgősonitu tettek
kaszás megsuhintja felettünk a
rettentő mementót és nekünk ninc-
sen többé kedvesünk, számunkra
már csak az emlékezés marad, a
kegyelet könnyzáróval öntözött
bánatos felhője borítja lelkünket.

Magányos éjszakákon, amikor a
némán tovauszó hold ezüst sugarak-
kal hinti be a halkán ringó lombok-
at, fénye előlrik a csöndesen alvó
tájon, lelkeinkben fölsir az eltávo-
zott kedves imádot emléke.

Az Elbe partján sötét fenyőer-
dőcske mélyén épült a legszebb
hamvasztó. Fakkal szegélyezett
hosszu fasor végében kis tavaeska
az ünnepélyes terméskőépület lábá-
nál és a víz tükörében összeolvad az
örökzöld lombzat, az oszlopok fe-
hérsége, meg az égbolt tiszta kékje.
Az épület hátsó oldalán négyszögű
árkados folyosó vonul a mélyjében
fekvő urna-udvar körüli. Az árka-
dok közeiben urnatalapzatok, előt-
tük a kis erdőcskében urna-temető.
Az egész valami harmonikus
egészsé olvad össze és a békés ko-
lostor temetőkre emlékeztet.

Az épület belsejében művészi kö-

faragások ábrázolják a halált,
amint életünk más-más körülmé-
nyei között ér el bennünket. Az
alapot és a tetőzet vasbeton. Elül-
ről az épület alacsony kupolacsar-
nok, hátsó része négyszögű relief,
két kimagasló sarkán kéménnyel.
A kupolás szertartásteremhez két
oldalról kocsifeljáró emelkedik a
lépcsőkig. Belül ünnepélyes illo-
mány, rejtett villanyvilágítással. Ti-
zenkét hosszú, keskeny festett abia-
kon szűrődik át a nap bágyadt su-
gara a fekete márványkafalakra,
amely süllyesztőt rejt, föléje mozaik
talapzatból domboru érkapu borul,
amikor a rajta elhelyezett koporsó
elsüllyedt. Tul ezen öltárszerű márv-
ányszószék velencei mozaikkal és
rejtett orgona, láthatatlanul elhe-
lyezett kórossal.

A koporsót elhelyezik a katalak-
kon. A gyásznap egyszerű fonott
székeken ül, a szószéken két égő
gyertya között eltávolítható feszít-
let. Minden vallásfelekezet egy-
aránt végezheti szertartásait

A pap beszédet mond, megszólal
az orgona, a koporsó két oldalán és
a szószék fölött magas fényoszlop
gyul ki. A tompán visszhangzó kar-
énekbe szivettető hang is zokogás
vegyül. Kis kosárákból rózsaleve-
leket szórnak a bugó orgonaszó
mellett lassan a mélybe szálló ko-
porsóra. Amikor egészen elünt,
összeborul fölőtte az érkapu és a
gyászolók nem látják szerettüket
többé soha.

A lesüllyedt koporsót két ember
ott lent áttemeli mozgó sínparra,

amely a megnyíló vasajtón át
izzó kemencébe rántja. Ezer
fokra hevített levegőben történik
hamvasztás, tűz vagy láng nem
a holttestet, sem a koporsót. Kos-
ruk, ruházat, a koporsó fája va-
érec pillanatok alatt elenyészve-
tűnnek és égési maradvékaik un-
elegyednek az emberi hamuval.

Művészi márvány és érc-urna-
rejtik azután a maradványok,
szabad talapzaton elhelyezve, va-
pedig egyszerű bádög urnában
temetik.

A szertartás-terem mellé elég
városzobák tartoznak, családtagok
lelkészek számára, azonkívül be-
elő szoba, márványasztalokkal
mosdókkal. Gyanus halálesetnél
legszigorubb ellenőrző övintőzke-
sek után égetik csak é a tetem,
mert később már lehetetlen a vi-
gálat, a tűz örökre eltünteti m-
den nyomot. Két hamvasztó i-
mence működik egymás melle-
felváltva, de az építésnél hely-
nagyt a föld alatt harmad-
nak is.

— Az enyészet, a temetés sok ir-
zalma enyhül, az emlékek tiszták,
kevébbé rémes képek köré fonó-
nak: tiszta kis füstgomoly száll
felénk, amelyből a kedves vonás
mind tisztábban rajzolódik
szemünk elé. A nagy itélkezéskor
pedig az angyal trombitája még eg-
szer az Ur paranasszavára hallg-
mert a porból, a hamuból szólít e-
bennünket.
(B u d a p e s t) Baróthy József

— Anyakönyvi hírek. Születtek:
Taseau Viktoria, Barladeanu Toma,
Laza Iona, Heisler József, Craio-
veanu Sztella, Dumitrescu Dan. M-
haltak: Petla István 27, Leib Antal 37
és Jost Bert 44 éves korában.

10 leierért árusítunk pesti
rádió slágereket.
MORAVETZ
zeneműkereskedés.

* A Fauna kisállattenyésztő egyesü-
let november hónapban baromfi, ga-
lamb, éneklő és diszmadár, fácán és
nyulkiállítás rendez a temesvári tü-
zérkaszárnya fedett lovardájában. A
kiállítás november 14-én nyílik meg
és három napon keresztül marad
nyitva. A kiállítás sikerét számos
nagyértékű tiszteletdíj biztosítja. A
benevezési határidő november hete-
dike. Mindennemű, a kiállításra vonat-
kozó felvilágosítással és utbaigazítá-
sal az egyesület titkársága (Temesvár
Erzsébetváros, Helvét-utca 18. szám)
készséggel szolgál.

— Harry Liedtke Temesvárott.
Ezen hírneves filmművész román-
iai turnéja valóságos diadalut. A
sajtókritika kivétel nélkül azt ta-
nusítja, hogy Harry Liedtke út-
jában mindenütt szufolt ház ün-
nepelte. Ez az ünneplés azonban
nemesak a közkedvelt művésznak
szól, hanem egyszerűmind a jeles
társulatnak is, amelynek tagjai
Klein-Rogger Rezső, Landa
Miksa, Carlsen Trante Már-
kus Erzsébet és mások. A társu-
lat nálunk Temesvárott esütörtök-
ön, november 5-én fog bemutat-
kozni. Mondani sem kell, hogy igen
nagy az érdeklődés e vendégjáték
iránt. Jegyek a színházi pénztár-
nál.

A mezőgazdasági tartozások rendezé-
se. Argetoianu Konstantin
pénzügyminiszter és Jonescu-
Sisesti földművelésügyi miniszter
elkészültek a mezőgazdasági adóssá-
gok konvertálására vonatkozó javas-
lat megszerkesztésével. A javaslatot tör-
vénytervezet formában az új parla-
ment ülészak legelső ülésén tárgyal-
ják.

* A nő tisztulási fájdalmának gyors
megszüntetésére kitűnő szer az Algo-
cratine. A kitűnő készítmény hatása
tiz percen belül mutatkozik. Teljesen
ártalmatlan.

A bankok bukaresti kongresszusa.
A kisbankok országos kongresszusa
Bukarestben lefejezést nyert. A kon-
gresszus határozati javaslatot fogadott
el és arra az állápontra helyezkedik,
amennyiben a Nemzeti Bank nem tá-
mogatja kellőképpen a bankokat, úgy
haladékat kérnek, hogy kilenc hónap
alatt kifizessék betéteseiket. Sürgős
intézkedéseket kérnek a belöldi tőke-
kültöldre való özönlésének megaka-
dályozására is. Követelik a kényszer-
egyezségi törvény módosítását, vala-
mint a mezőgazdasági tartozások mi-
előbbi konvertálását. Végül követelik
a banktörvény azonnali bevezetését. A
határozati javaslatot küldöttség nyu-
totta át M a n o i l e s c u bankor-
mányzóznak, aki közölte, hogy a pana-
szokat orvosolja.

* Téli kert a Pacsirtamező vendéglő-
ben. H a v a s Mihály, a Pacsirtamező
agilis tulajdonosa, aki nyáron vette át
a Pacsirtamező vezetését és vezetése
alatt a vendéglő Temesvár közönségé-
nek kedvence lett, most meg-
nyitotta az ujonnan átalakított modern
téli kertet. Kitűnő ételek, elsőrendű
italok, pompás zene biztosítják a kel-
lemes szórakozást a Pacsirtamező téli-
kertjében.

Román nyelvtanfolyam. A temesvá-
ri kereskedelmi és iparkamara által ké-
ndők részére rendezett román nyel-
tanfolyam folyó évi november hó 4-
delután hét órakor veszi kezdetét.
A felső kereskedelmi iskola 23. számú
földszinti helyiségében fog megtartó-
ni. Beiratkozások még november 11-
ig fogadotnak el a kamara titká-
ri hivatalában.

* A romániai rózsakedvelők szövete-
sége vasárnap, november 8-án délután
5 órakor táncal egybekötött teadé-
után rendez, amelynek tiszta jövede-
niéből tekintélyes részt a munkanél-
küliek segélyezésére fordít. Mivel
Rózsakedvelők rendezése nagy kö-
kedveltségnek örvendenek, úgy ezutt
is fényes sikerre van hivatás. Belépő-
díj személyenként 40 le.

"RABONG & SCHNEIDER"-nél
Temesvár-Belváros. Szt. György-ter-
rom. káth. püspök palota
melyen leszállított árak mellett
a legolcsóbban vásárol
szöveteket és hozzávalókat
a legnagyobb választékban

Kolozsvári pénzügyintézet kényszer-
egyezsége. Kolozsvár egyik legtek-
élyesebb és legrégebbi pénzügyintézet.
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitel-
bank a kolozsvári törvényeszen be-
nyújtotta kényszeregyezségi kérést.
A bank státusa 800 millió lei. Az igaz-
gatóság száz százalékos kielégítés
ajánl fel olyan módon, hogy az első
évben 16, a második évben 24 és a
harmadik esztendőben 60 százalékot
fizet, az utolsó évben pedig száz szá-
zalékos kamatot is vállal. A bank vál-
ságát az immobil vállalatokba helye-
zett tőkék visszavonhatatlanság-
idézte elő.

Rádió

Serda. (November 4.) Bukarest. 1
Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 8 óra 40: Zenekari hangverseny. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Hegedűverseny. 9 óra 45: Zongorahangverseny. 10 óra 15: Bonis esellőművész hangverseny. **Budapest. 10 óra 15: Zenekari hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 11 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 1 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 35: A gramofonzené folytatása. 3 óra 45: Arfolyamok. 5 óra: A Magyar Cserkészszövetség műsoros előadása. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Liszt Ferenc és Pest. Jánosffy Sándor előadása. 6 óra 25: Zenekari hangverseny. 8 óra: Káposztás és cigányzenekarának hangverseny. 9 óra: Szülők és tanárok család és iskola. Ady Lajos emléke. 9 óra 30: Horváth Attila emléke. A budapesti operaház tagjából kull zenekar hangverseny. Emlékeztető mond Radnai Miklós dr. 11 óra: Hírek, majd Rác Béla és cigányzenekarának hangverseny a Pannoszállóból. **Bécs. 12 óra 30: Zenekari hangverseny. 1 óra 40: Gramofonzene. 1 óra 10: Gramofonzene. 6 óra: Déli hangverseny. 8 óra 45: Szimfonikus zenekar hangverseny. 9 óra 40: Vigjáték előadása. **Belgrád. 1 óra 5: Rádiózenekar hangverseny. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 6 óra 30: Énekhangverseny. 7 óra: Kávéházi zene. 9 óra: Nemzeti dalok. 10 óra: Szerb dalok. 11 óra 20: Zongorahangverseny. **Langenberg. 9 óra: Szimfonikus hangverseny. 12 óra: Kávéházi zene. **Milánó. 8 óra 15: Gramofonzene. 9 óra 45: Emlékünnep. 10 óra: Operaelőadás. **Róma. 10 óra 50: Gramofonzene. 10 óra: Nagy hangverseny. **Strassburg. 9 óra: Gramofonzene. 10 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó. 9 óra 15: Dalok. 10 óra 5: Kamarazene. 11 óra 15: Gramofonzene. 12 óra: Könnyű és tánczene.****************

Csütörtök. (November 5.) Bukarest. 1
óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Román és könnyű zene. 8 óra 40: Gramofonzene. 9 óra: Ciocareanu operaénekessé román énekek. 10 óra 20: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 5: A hangverseny folytatása. **Budapest. 10 óra 15: A Weinger szalonzenekar hangverseny. 10 óra 30: Hírek. 10 óra 45: A hangverseny folytatása. 1 óra: Déli harangszó Egyetemi templomból. 1 óra 5: Zenekari hangverseny (Gregor Vilmosnek) és Setét György (hegedű) közreműködésével. 1 óra 25: Hírek. 1 óra 30: A hangverseny folytatása. 3 óra: Arfolyamhírek. 5 óra: Manchenhariska rádiódelutánja. 5 óra 45: Hírek. 6 óra: Előadás. 6 óra 30: Az első önéletrajzi zenekarának hangverseny. 8 óra 30: A bibliai ember műsora dalmű előadása a budapesti operaházból. Az előadás után hírek, majd Rigó János és cigányzenekarának hangverseny. **Bécs. 1 óra 40: Zongorajáték. 6 óra: Gramofonzene. 8 óra 40: Grinzingi est. Zenei hangulat. 10 óra 40: A bécsi szimfonikus zenekar operettársulatát ad elő. 11 óra 55: Zenekari hangverseny. **Belgrád. 12 óra 5: Gramofonzene. 1 óra 5: Rádiózenekar hangverseny. 5 óra: Gramofonzene. 6 óra: Nemzeti dalok. 6 óra 30: **Harmonikahangverseny. 7 óra: Kávéházi zene. 11 óra 50: Szórazótató zene. **Langenberg. 6 óra: Szó-**********

rakoztató zene. 9 óra: A munka dalai. 9 óra 35: Vigjáték előadása, utána esti zene. 12 óra: Jazz-band. **Milánó. 8 óra 15: Könnyű zene. 8 óra 45: Gramofonzene. 9 óra 35: Olasz zeneest. **Prága. 8 óra 20: Katonazene. 9 óra 30: Francia és spanyol dalok. 10 óra: Zenekari hangverseny. 11 óra 20: Zongora és****

orgonahangverseny. **Róma. 8 óra 50: Gramofonzene. 10 óra: Zenekari hangverseny. **Strassburg. 7 óra: Könnyű zene. 8 óra: Szórazótató zene. 9 óra: Jazz-band. 9 óra 45: Gramofonzene. 10 óra 30: Hangverseny. **Varsó. 8 óra 30: Gramofonzene. 9 óra 15: Könnyű zene. 11 óra 25: Tánczene.******

Közgazdaság

A buza árának emelkedésére való tekintettel a kormány a kiviteli prémiumot el akarja törölni

Nemesak a külföldi piacokon, de a belföldi forgalomban is a buza és általában a gabonaárak tegnap átlag harminc százalékkal emelkedtek és ennek oka az a kereslet, amely a külföldön mutatkozott. Nagy kereslet mutatkozik ezenfelül a tengeri iránt is, úgy hogy a tengerikiviteli kampány csak most veszi kezdetét. A Konstanca-Cernavoda között levő kettős vasúti sín pár fogja a külföldi ekszportot lebonyolítani. A buza, a tengeri és az összes gabonaárak áremelkedésével kapcsolatban jól értesült közgazdasági körök úgy tudják, hogy a földműve-

lészügyi miniszteriumban már elkészült az a javaslat, amely a kiviteli buza után eddig fizetett prémium megszüntetését mondja ki. A prémium megszüntetését a miniszterium azzal indokolja, hogy eddig hatvanötezer vagon gabonanemű került az országból kiviteltre, a gabonaneműek árát a súlyos időkben ezzel tartani sikerült, most azonban, amikor a kereslet megindul, már nincsen szükség állami támogatásra. A brailai, konstancai és az összes dunai gabonapiacokon igen nagy a forgalom és nagy a külföldi érdeklődés.

Több mint négyszázezer leit helyeztek el már az új postatakarék temesvári betevői

A romániai postatakarékpénztár egy hónapja működik. A szervezet majdnem teljes egészében ugyanaz, ami volt a régi magyar postatakarékpénztáré. A különbség csak az, hogy Romániában nem maga a posta a takarékné, hanem csak annak a kezelője. A postatakaréküzletet a Banca de Economie csinálja tulajdonképpen, ez a postások bankja, azonban az állam teljes garanciája mellett. A legkisebb betét ötven lei, amelynek ellenében a betétesnek könyvet szolgáltatnak ki. A betéteket az egyes postahivatalok utalványosztályai fogadják el és pedig úgy a városokban, mint a falvakban is. Ami a betétek kivételzését illeti, ezer leig terjedő összeget a takarékkönyv egyszerű felmutatása ellenében bárkinek kifizetnek azonnal. Ezer leien felüli és kétezer leig terjedő összeget is azonnal kifizetnek, de csak kellő igazolás alapján. Ha valaki nagyobb összeget akar kivenni betétjéből, ezt egy erre a célra szolgáló nyomtatványon bejelenti, az iratot elküldik Bukarestbe a központba tudomás vételre, ahonnan az aztán visszakerül ahhoz a postahivatalhoz, amelynél a kivételt bejelentették. Bármely postahivatal által kiállított betétkönyvre más postahivataloknál is lehet befizetéseket eszközölni, vagy betétet kivenni. A postataka-

rék négyesfél százalékos kamattal fizet.

Az összes temesvári postahivataloknál megnyitották a postatakarékforgalmat, azonban eddig a körületi postáknál alig néhány betéte jelentkezett, sőt valójában körületi postahivatal is. Temesvárott, amelynél még egyáltalán nem jelentkezett betétes. A főposta postaltalvány-osztályán októberben összesen harmincegy betétkönyvet állítottak ki. A betétek összege azonban így is meghaladja a négyszázezer leit. Az első hónapban már voltak kivételezések is. Eddig azonban csupán kétezer leien alóli összegeket vettek föl, amelyek kifizetése azonnal megtörtént. Tegnap történt meg az első nagyobb felmondás. Az erre vonatkozó kitöltött bejelentést még tegnap elküldték Bukarestbe. A Bácságon a postatakarékpénztár — noha működése a multból ismert — még nem tudott olyan mély gyökeret verni, mint a regátban. Temesvárott már befizetés történt olyan Bukarestben kiállított takarékkönyvre, amelynek a sorszáma négyszázon felül van. Egy jasi postatakarékkönyvre is helyeztek el a temesvári postatakaréknál betétet. Ennek a könyvnek a száma nyolcvankettő. Bizonyosra vehető azonban, hogy a Bácságon is hamarosan népszerű lesz megint a postatakarékpénztár intézménye.

Vasutasiskola Temesvárott. Az államvasutak vezérigazgatósága Temesvárott a forgalmi tisztek kiképzésére tanfolyamot nyitott. A temesvári vasutasiskolát tegnap délben ünnepélyes keretek között Anastasiade volt temesvári vasutagazgató, a vasutasiskolák jelenlegi főigazgatójának jelenlétében megnyitották. A temesvári vasutasiskola vezetője Cristea Szilviusz temesvári kerületi vasutagazgató.

Csökkentik a petroleumtermelést. Az ipari és kereskedelemügyi miniszteriumban a petroleumérdeklőségek megbízottai tanácskozást tartottak és elhatározták, hogy a petroleumtermelést jelentősen csökkentik. Ez a határozat összefüggésben áll a Chikágóban november nyolcadikán tartandó nemzetközi petroleumérdeklőségekkel, ahol szintén a termelés csökkentését mondják ki.

Temesvárott is emelkedik a buza ára. A világpiacon mutatkozó gabonaáremelkedés a temesvári gabonapiacra is érezteti hatását. A kedvező hírek alapján a buza ára tegnap már tizenöt-husz leies javulást ért el. A hetvenkilenc kilógramos buza 260-265 lei, a hetvennyolcas buza 240-245 lei, míg a hetvenhét kilógramos 235 lei volt. Az irányzat buzában szilárd. A buzához hasonló emelkedő tendenciát mutat az újtegeri ára is, amely tegnap 160-165 lei volt száz kilónként. A többi árak a következők: zab 300 lei, árpa 250 lei és burgonya 160 lei száz kilónként.

Emészt a font. Londoni pénzügyi körökben tegnap nagy pánkot okozott, hogy a font négy ponttal esett. Macdonald legutóbbi olyan kijelentését tett, hogy a kormánynak a font stabilizációja előtt még sok más sürgős dolga van és ennek a problémának a rendezésével még várni fog. Pénzügyi körökben azt hiszik, hogy ez a kijelentés vontá maga után a font újabb esését.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305, Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 675, dollár 167.70, hollandi forint 68.10, dinár 2.99, francia frank 6.60, olasz lira 8.81, cseh korona 4.99, német márka 39.50, osztrák schilling 23.50, svájci frank 33.05, belgas (öt belga frank) 24. A magyar pengőt nem jegyezték.

Mozi

Filmrajongás Amerikában

Amerikában vannak még filmrajongók, akik nem tekintenek egyéni kényelmükre, ha arról van szó, hogy egy valóban szenzációs filmet megnézzenek. A Cimarron című film bemutatójánál Newyorkban oly nagy volt a tolongás, annyian akarták a filmet már első nap megnézni, hogy a mozi vezetősége kénytelen volt a filmet 24 órán keresztül játszani. A Cimarron esekelménye érthető is teszi ezt a nagy érdeklődést. Elejétől végig oly izgatott és lebilincselő, hogy ehhez fogható a hangosfilm bevezetése óta nem igen nyújtottak. Már a film első jelenetei olyanok, hogy felejthetetlenek maradnak mindenki előtt: az emberek ezrei törnek előre, hogy a két millió holdnyi oklahomai földterület felosztásánál első legyenek és a legjobb 160 holdat kapiák abból a földből, amely eddig csak indiánlaktá érintetlen terület volt. A film a legutolsó pillanatig nem engedi ki az embert igazságából, így tehát érthető, ha egy newyorki lap következő kérdést intézi olvasóihoz: „El tudja Ön képzelné, hogy amikor Ön még ágyban fekszik, amikor utunkra indulnak az első villamosok, amikor a tejesemberek kezdik kihordani a tejet, hogy ugyanakkor emberek ezrei állanak sorban egy átvirrasztott éjszaka után, hogy még aznap mozi-jegyhez jussanak?” Értésülésünk szerint nálunk is rövidesen látható lesz ezen film, még pedig németnyelvű változatában.

Mozi mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Bécsi szerelem. (Beszélő vigjáték.)

Forum mozi: Az elveszett Zeppelin. (Beszélő film.)

Gyárvárosi Apolló mozi: Velencei kaland. (Beszélő filmpereget.)

A próbírdetéseik

Alkalmazás

Kezdő irodakísasszony

azonnalra felvétetik. Ajánlatok „Kezdő” jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. (2702)

Fizni tudó mindenek

csakis éves bizonyítványokkal azonnalra felvétetik. Jelentkezni 10—1 óra között IV., Begabalsor 1., II. em. 3. (2705)

Házmester

azonnalra felvétetik, az asszony-nak háztartási munkát kell végezni. Érdeklődni lehet 10—1 és 3—5 óráig. III. Hattyu-utca 8. (2712)

Elsőrendű politírozó

kitűnő asztalossegédet keresünk. Cím a kiadóban. (2717)

Allást keres

Francia nyelv

és irodalom oktatás kezdőknek és haladóknak, egyenként és csoportokban. Cím a kiadóban. (2429)

Kísasszony

ki három nyelven perfekt, román, német, magyar gyors- és gépirást tud, állást keres. Cimeket „Kísasszony” jellegre a kiadóba kérek. (1589)

Közép koru

uriasszony magányos urnál házvezetőnői állást keres. Varrás- és zene tudással. Cimeket „Jegyző özvegye” jellegre a kiadóba kérek. (2714)

Adás-vétel

Antik

fehérnemű szekrény jókarban megvételre kerestetik. Ajánlatok „Olcsó” jellegre a kiadóba (2611)

Tizedes-mérleg

jó karban lévő, megvételre kerestetik. Telefon 11-37. Hochmann. (2706)

Eladó

2 ház 160—160 négyzetöl kerttel 50.000 és 40.000 leiert. Avram J u r m a, Timisoara, Rónác, Str. Rosetti 28. (2710)

Megvételre kerestetik

50—60 kötet regény kéz alatt. Ajánlatok: Ujszentesi Gazdakör címre kéretnek. (2711)

Teherautót

jókarban lévő, megvételre keresek. Cimeket „Kézpénz” jellegre a kiadóba kérek. (2713)

Gyümölcskert

kiadó. IV., Csillag-utca 55. (2718)

Pianínó

bérbeadó. IV., Fröbl-utca 8. Gerson. (2716)

3 billiárd karambol

modern, majdnem új összes kellekkel olcsón eladó. Oberländernél, IV., Fröbl-utca 33. Zsidó templommal szemben. (2715)

Lakás

Lakás

1 és 2 udvari szobával azonnalra kiadó. III., Hattyu-utca 8. (2712)

Őszi halál

A Déli Hírlap eredeti tárcája.

Írta: Huszár Sándor.

Pál hosszú évek óta a kisváros egyik bankjának pénzbeszédője volt. Ritka és ősz hajszálai igazolták, hogy a sugaras fiatalság boldog öröme már régen elmúlt az életéből. Pál nem is ismerte a fiatalság gondnéküliségét. Vele egykoru ismerősei azt mesélték róla, hogy mindig egyszerű, igénytelen, szürke életű emberke volt. A haját is emberemlékezet óta ősznek tudták. Gyerekkorában többször kérdezték tőle, hogy mitől őszült meg ilyen korán. Pál kedélyesen válaszolta, hogy megijedt, amikor meg született és attól lett ősz.

Szüleit tizenkét éves korában kísérte ki a temetőbe, s őt egy gyermektelen rokon vette magához. Pálra új élet szakadt. Amikor fiatal vérenek láza kirobbantotta belőle a kamasz kor szertelenségét, nevelőnője nem éppen kegyes szavakkal illette a rakoncátlankodót. Érezte, hogy kegyelemkenyéren élő senki, akit az éhen halás elől az árok partjáról szedett fel a szíves rokon jóindulat.

Pál érezte a kegyelemkenyér keserű ízét és marcangoló fájdalom hullámok zokogtak át a lelkén. Sohasem mert vigan és gondatlanul játszani mint esikó vérű társai, mert sohasem tudta, hogy mikor zudítja magára nevelőnőjének rosszaságát. Ez a félelem fonalként húzódott véreig az ifjúságán. Ilyen körülmények között a fiatalság észrevétlenül suhant el felette, s egyszerre csak arra eszmélt, hogy nevelőnőjét is eltette, egyedül áll a nagyvilágban és saját maga keresi meg a mindennapi kenyerét.

Az egyforma iramu élet évei összetorlódtak mögötte. A termékeny férfikor alkonva ugy szakadt reá mint a hólavina, mely váratlanul temeti maga alá az embert. Amikor az öregségre eszmélt, már vénült is. Estéknél — ha korán lefeküdt és nem tudott elaludni — visszaemlékezte az elmúlt életét és úgy találta, hogy sehogyan sem élt jól, de így van rendién...

Életének napi teendői a folytonos éfpőköptetésben merültek ki, amint a pénztintézet ügyfeleinél járt el, hogy felvegye a járandó pénzeket. Örökös robot és robot, melyben csak a vasár és ünnepek voltak enyhe, pihentető óázisok. Ilyenkor eljárógatott a kávéházba és olesó szivarszó, meg egy pohár bor mellett átkartyázta a délutánokat.

Ez volt minden szórakozása és nem is vágyott többre. Lehet, hogy azért voltak ilyen kisigényű vágyai, mert a kisváros szórakozási lehetőségei nem nyújtottak többet. Utazásokban csak akkor volt része, ha a hivatása szölitotta. Ekkor is szinte menekülésszerűen igyekezett haza; életének megszokott keretei közé.

Feljebbvalói pontos, kötelességtudó rendszerető és megbízható embernek ismerték. Valóban: Pál

igyekezete abban összpontosult, hogy felettései elismerését kiérdemelje, s ezért igás állat módjára dolgozott.

Az elismerések nem is késtek. Nagyobb ünnepek alkalmával pénzbeli ajándékokat kapott és főnöke a fiatal alkalmazottak előtt a szorgalom és a józanág mintaképeként állította be. Szürke életének kiemelkedő, nagy napjait ezek az események képezték.

Élete: zavartalan folyásu, unalmas regény, melynek fejezeteiben hiányoztak a lenyűgöző érdekességek. Ez a regény azért alakult ki így, mert írója a sors, így akarta. Így volt és csak ennyi volt. Jól vagy rosszul: mindegy. Sehogyan sem volt.

Az utóbbi időben zsörtölődni kezdett. Lakásadónője csodálkozva tapasztalta, hogy a mindig hallgatag és esendes emberke hangos, házsártos vénemberré változott, aki soha semmivel sincs megelégedve. Öltözésnél, vetkőzésnél, étkezésnél, mindig hiányzott valamije. Szüntelenül valamely elvesztett tulajdonát kereste. Egyszer a lila inge hiányzott, máskor pedig nem lelta a esipkés zsebkendőjét. Csak nagysokára jutott eszébe, hogy lila inge sohasem volt. A kirakatban látott egy lila inget, mely nagyon megtetszett neki. Elhatározta, hogy megveszi, de elhatározását sohasem valósította meg. Amikor az inget kereste, csak az emlékek kísérték. Ellenben volt egy gyönyörű esipkés zsebkendője, de a pénztintézet egyik fiatal, gigerliszkedő tisztviselőjének ajándékozta.

— Fogadja el, — mondotta. — Nekem már nem való. Öreg vagyok a viseléséhez.

Ha tudatára ébredt, hogy nem létező tulajdonait keresi, elszégyelte magát és napokon keresztül szótlan, szomorú volt. A lila inget már megvette más és a zsebkendőt sem kérheti vissza. Szomorúságát még fájdalmasabbá tette az a tudattal, hogy a kedvező alkalmakat nyújtó, elszalasztott mulat nem hozhatja vissza soha többé...

... Az íróasztala előtt ült és a beszédett pénzüsszeget az érték nagysága szerint osztályozta. Alig készült el a munkájával, amikor az igazgató magához hívatta. A pénzt gondosan elzárta a fiókjába és régi szokásához híven, kétszer is meggyőződött, hogy a fiók jól bezáródott-e. Azután megindult az igazgatóhoz.

— Üljön le Pál, — fogadta az igazgató. Az a mosoly ült az arcán, melyet az üzletfelekkel és az alkalmazottakkal szemben köteleme udvariasság ragasztott a szája köré.

— Köszönöm szépen.

És helyet foglalt az igazgató íróasztalával szemben lévő bő ölü karosszékbán.

— Egy fontos ügy elvégzésé-
bizom meg magát.

— Kérem szépen, — bólintott Pál és az ügy fontosságához intett; kétszeres buzgalommal kezelt a beszélő igazgatóra figyelt, kinek szája széléről reccsenő hullottak le a száraz szavak:

A fővárosi anyaintézetünk egy nagyobb pénzüsszeget kell elvégezni és a feladat elvégzésére eszmélt maga jöhet számításba.

Pál öntudatosan, de szerén-
bólintott.

(Vége köv.)

Különféle

Munkájukban támogassuk a vakokat

A nagyérdemű közönség figyelmé-
Az intézetem kívül élő temesvári-
kok munkaműhelye III., Posta-
szám alatt megnyílt. Az egylet n-
helye vállal mindenemű kosár-
székfonó munkákat, valamint kom-
cipő készítését. A vak vonós-ze-
szek, zongoristák és zongorahango-
lanti felvilágosítással ugyanott sz-
gálnak. A nagyérdemű közönség
mesleklkü támogatását kéri az egy-
sület (228)

Amateur felvételek

lijmentes kidolgozása! — Szakasz-
utbagazítások.

Kopciók következő áron:

4×6 — 2 lei,

6×9 — 3 lei,

9×12 — 4 lei.

Kossák udvari fényképész. P-
város. Szt. György-tér. (228)

Lecky Sándor

névre szóló pirosigazolvány elv-
szett. Megtalálója a rendőrség
adja le. (270)

Dupla szemüveg

elvesztett vasárnap délután a Lán-
gvártól a Lloydig a Skudier-ne-
kon át. Megtalálója adja le jutale-
ellenében: Róth Lajos, Beg-
jobbsor 5. (270)

No. 30219—1931.

Publicatiune

Se aduce la eunostinta celor inter-
sati, ea in ziua de 24 luna Noemvri-
anul 1931 orja 10 a. m. se va tine
localul Primariei Municipiului Tim-
soara situat in Piata Libertatii etaj
usa No. 39. licitatie publica pent
procurare.

1. 46.000 kgr. cartofi, 2. 4.500 kg
ceapa, 3. 1.300 kgr. fasole si 4. 1.400 kg
magion, necesare Caminelor de uceni
municipale.

Licitatie se va tine in conform-
tate cu art. 88-110 inclusiv din lege
contabilitatii publice, regulamentul
C. C. L. si normale publicata in M-
nitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele care vor lua par-
la licitatie, vor depune pe langa ofe-
ta si o garantie de 5 la suta din va-
loarea furniturii oferite, iar oferta s-
va face numai in conformitate cu
caietele de sarcini, cari pot fi vazute
in ficare zi dela ora 11 pana la 14 i
localul Serviciului economie Piata L-
bertatii etaj I. No. 39.

Timisoara, la 30 Octomvrie 1931.

Primaria Municipiului Timisoara.